

23. december 1994. Ordningen med statsgaranti for lån og ydelsestilskud blev etableret i 1985, jf. lov nr. 150 af 17. april 1985 om statsgaranti og rentetilskud m.m. ved udlån til yngre jordbrugere. Ordningen blev ændret væsentligt på en række punkter i 1990, jf. lov nr. 416 af 13. juni 1990 om ændring af lov om statsgaranti og rentetilskud m.m. ved udlån til yngre jordbrugere.

Lånet ydes af Dansk Landbrugs Realkreditfond (DLR). Ud over at yde garanti for lånet betaler landbrugs- og fiskeriministerens fuldt ud ydelserne på lånet i de første 4 år af lånets løbetid og delvist i de efterfølgende tre år.

Følgende betingelser kræves opfyldt for at opnå støtte:

- Ansøgeren skal første gang erhverve en jordbrugsbedrift, hvorpå der tages jordbrug som hovederhverv.
- Ansøgeren skal være under 40 år ved bedriftens overtagelse.
- Ansøgeren skal opfylde et uddannelseskrav.
- Ansøgeren skal ved budgetter godtgøre økonomisk overlevelsessevne.
- Ansøgeren skal opfylde et egenkapitalkrav. Endvidere skal ansøger i hele lånets løbetid:
- have jordbrug som hovederhverv,
- selv drive bedriften udelukkende for egen regning og risiko, og
- have fast bopæl på bedriften.

Lånet ydes som et 20-årigt annuitetslån på kontantlånsbasis. Der ydes 100 pct. statsgaranti for lånet. Låntager beskattes af ydelsestilskuddet, men kan fratække renter og administrationsgebyr ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Udmålingsgrundlaget for lånet er den konstaterede handelspris for jordbrugsbedriften omregnet til kontant handelspris. Den kontante handelspris korrigeres for ændringer i besætning, driftsinventar og driftsmateriel m.v., der er sket inden ansøgningstidspunktet. Udmålingsgrundlaget kan ikke overstige den ved en vurdering af jordbrugsbedriften fastsatte kontantværdi.

Ansøgning om lån skal indgives inden 6 måneder efter jordbrugsbedriftens overtagelse.

Lånet udgør 17, 5 pct. af den del af udmålingsgrundlaget, der overstiger 600.000 kr., men ikke 2.500.000 kr., og 10 pct. af den del af udmålingsgrundlaget, der overstiger 2.500.000 kr., men ikke 4.000.000 kr.

Egenkapitalkravet udgør forskellen mellem et beløb på 20 pct. af udmålingsgrundlaget og lånet.

Lånet kan ydes til yngre jordbrugere, der som ejere erhverver en jordbrugsbedrift, hvorpå de tager jordbrug som hovederhverv.

Der kan herudover ydes lån

- til jordbrugere, der tager hovederhverv på en allerede erhvervet jordbrugsbedrift efter en tidligere etablering som jordbruger uden jordbrug som hovederhverv,
- til jordbrugere, der erhverver en anpart på mindst 50 pct. af en jordbrugsbedrift. Der kan dog højst ydes lån til én yngre jordbruger pr. bedrift.
- i form af fælleslån til jordbrugere, der sammen og samtidigt erhverver en jordbrugsbedrift,
- til særlige fællesskaber, der erhverver en jordbrugsbedrift.

Der er mulighed for at yde supplerende lån ved køb af suppleringsjord, anden ejendom til samdrift, resterende anpart m.m.

Lånet skal sikres ved oprykkende panteret inden for 95 pct. af ejendommens kontantværdi. Lånet kan på nærmere fastsatte betingelser senere rykke tilbage for nye lån til finansiering af investeringer i ejendommen og dens drift.

b. Yngre jordbruger-etablering

Tablet 2. Etableringer med yngre jordbruger-lån 1981-94.

1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
738	789	859	785	796	734	575

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
451	487	452	561	459	421	565

Det fremgår af tabellen, at antallet af yngre jordbruger-etableringer er faldet med ca. 1/3 fra årene 1985/86 til årene 1987/88. Siden lovændringen i 1990 har antallet af etableringer udgjort ca. 450 om året. Antallet af etableringer med yngre jordbruger-lån er i 1994 steget til 565. Stigningen i 1994 synes at have sammenhæng med det relativt lave renteniveau, der kan antages at have fremskyndet en del ejendomskøb.

Yngre jordbruger-etableringerne sker for ca. ¾ vedkommende på enkeltmandsejede bedrifter. Omkring halvdelen af etableringerne sker ved familiehandel, og andelen af familiehandler har i de seneste år været stigende.

Etablering som yngre jordbruger sker typisk i 27-års alderen. Ca. 90 pct. af etableringerne sker inden for kvæg- eller svineproduktion, 8 pct. inden for planteproduktion og ca. 3 pct. inden for gartnerisektoren. For etableringerne i kvægsektoren har muligheden for tildeling af supplerende mælkekvote betydning for den relativt tidlige etableringsalder. Næsten alle etableringer sker på ejendomme i intervallet 15-100 ha, heraf 60 pct. i intervallet 30-60 ha.